

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

OPINIE

EUROPEJSKI KOMITET EKONOMICZNO-SPOŁECZNY

546. SESJA PLENARNA EKES-U, 25.9.2019–26.9.2019

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Europejski filar praw socjalnych – ocena wstępnego wdrażania i zalecenia na przyszłość”

(opinia z inicjatywy własnej)

(2020/C 14/01)

Sprawozdawca: **Bernd SCHLÜTER**

Współsprawozdawczynie: **Cinzia DEL RIO**

Decyzja Zgromadzenia Plenarnego	24.1.2019
Podstawa prawna	art. 32 ust. 2 regulaminu wewnętrznego Opinia z inicjatywy własnej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Obywatelstwa
Data przyjęcia przez sekcję	10.9.2019
Data przyjęcia na sesji plenarnej	25.9.2019
Sesja plenarna nr	546
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	117/44/3

1. Wnioski i zalecenia

1.1. Uważając, że „realistyczna przyszłość Unii Europejskiej może opierać się wyłącznie na powiązaniu solidnej podstawy gospodarczej z silnym wymiarem społecznym”⁽¹⁾, EKES konsekwentnie opowiada się za pozytywną konwergencją społeczno-gospodarczą i skuteczniejszą polityką społeczną zarówno na szczeblu UE, jak i na szczeblu państw członkowskich⁽²⁾. Należy również wzmacniać i uaktualniać europejski model społeczny jako punkt odniesienia na poziomie międzynarodowym. Skuteczne wdrożenie Europejskiego filaru praw socjalnych z 2017 r. potwierdzi wspólne zaangażowanie na rzecz europejskiego modelu społecznego w ramach nowej strategii sprzyjającej włączeniu społecznemu.

1.2. Podejmując działania na rzecz wdrożenia Europejskiego filaru praw socjalnych poprzez zarówno programy polityczne, jak i inicjatywy ustawodawcze na szczeblu unijnym i krajowym, należy w wyważony sposób przestrzegać celów i zasad traktatów oraz podziału kompetencji między instytucjami UE a państwami członkowskimi i w stosownych przypadkach respektować klauzulę o nie-odbiciu poziomu ochrony.

1.3. W odpowiednich obszarach prawodawstwa europejskiego należy ustanowić ramy zawierające ogólne wspólne normy respektujące specyfikę krajową i systemy socjalne oraz uznające skuteczne i wykonalne prawa socjalne dla obywateli na szczeblu unijnym i krajowym. Cele Filaru powinny być przestrzegane we wszystkich obszarach polityki UE dzięki klauzuli horyzontalnej⁽³⁾.

1.4. Europejski filar praw socjalnych jest obecnie wdrażany za pomocą środków ustawodawczych i nieustawodawczych, poprzez specjalne finansowanie oraz zmiany w procesie europejskiego semestru. Środki te mają pobudzać pozytywną konwergencję, ustanawiając minimalne standardy socjalne w celu stworzenia wspólnych równych warunków działania.

1.5. Ważne jest ustanowienie i przyjęcie minimalnych standardów dotyczących niezawodnych i skutecznych systemów ochrony socjalnej⁽⁴⁾ oraz podstawowych usług świadczonych w interesie ogólnym, które powinny być regularnie sprawdzane przez niezależne podmioty oceniające.

⁽¹⁾ Dz.U. C 81 z 2.3.2018, s. 145, pkt 1.2 i 2.2.

⁽²⁾ Przykładowo w opiniach: Dz.U. C 13 z 15.1.2016, s. 40; Dz.U. C 81 z 2.3.2018, s. 145; Dz.U. C 440 z 6.12.2018, s. 135.

⁽³⁾ Art. 9 TFUE.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 13 z 15.1.2016, s. 40.

1.6. Komisja i Parlament Europejski powinny zaproponować mechanizmy odpowiedniego zaangażowania we wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych wszystkich reprezentatywnych podmiotów społecznych, w tym partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, na wszystkich odpowiednich szczeblach ⁽⁵⁾. Szczególną uwagę należy zwrócić na różne role oraz wzmacnianie negocjacji zbiorowych na szczeblu krajowym, które mogą wyprzedzać przepisy regulujące konkretne aspekty rynku pracy lub stanowić dla nich alternatywę.

1.7. Wdrożenie Europejskiego filaru praw socjalnych wymaga solidnej podstawy budżetowej i inwestycji na szczeblu UE i państw członkowskich poprzez odpowiednie finansowanie w ramach wieloletnich ram finansowych (WRF), poprzez wprowadzenie „złotej reguły” dla inwestycji publicznych o celu społecznym oraz poprzez europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne (ESI), które mogą być wyraźniej ukierunkowane na Europejski filar praw socjalnych i odpowiednie polityki podatkowe ⁽⁶⁾.

1.8. Europejski semestr i krajowe programy reform, które dotyczą również krajów spoza strefy euro, a także tablica wskaźników społecznych stanowią podstawowe narzędzia wdrażania i monitorowania Filaru ⁽⁷⁾.

1.9. Poprzez nowy proces europejskiego semestru należy osiągnąć cele społeczne, monitorując braki w równowadze społecznej. Ponadto trzeba wprowadzić nowe i wymierne wskaźniki wraz z ukierunkowanymi zaleceniami dla poszczególnych krajów.

1.10. Należy propagować regularne monitorowanie wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych oraz obowiązkowe konsultacje z podmiotami społecznymi. EKES proponuje utworzenie forum polityki społecznej UE powiązanego z procesem europejskiego semestru.

1.11. EKES wezwał już do opracowania jasnego i skoordynowanego planu działania określającego priorytety w zakresie wdrażania Filaru oraz egzekwowania istniejących praw i standardów socjalnych. W pierwszej kolejności należy zająć się podstawowymi potrzebami i prawami grup społecznych znajdujących się w trudnej sytuacji, dysproporcjami w poziomie szans, dochodów i majątku w obrębie poszczególnych państw członkowskich i pomiędzy nimi, politykami na rzecz włączenia społecznego i odpowiednimi warunkami dla usług publicznych i niekomercyjnych oraz dla przedsiębiorstw społecznych.

1.12. W niniejszej opinii przedstawiono ogólne wytyczne, ogólną ocenę pierwszych działań i zalecenia dotyczące głównych instrumentów. Zawiera ona aktualne informacje na temat postępów poczynionych na szczeblu UE w zakresie przyjętych środków i dostępnych instrumentów, w podziale na trzy główne obszary Europejskiego filaru praw socjalnych – równe szanse i dostęp do rynku pracy, sprawiedliwe warunki pracy, ochrona socjalna i włączenie społeczne – jak również propozycje dalszych działań.

2. Kontekst i wytyczne dotyczące wdrażania

2.1. Europejski filar praw socjalnych został uroczystie proklamowany na Szczycie Społecznym na rzecz Sprawiedliwego Zatrudnienia i Wzrostu Gospodarczego w Göteborgu w listopadzie 2017 r. Wynika on z nadrzędnych zasad traktatów europejskich zawierających podstawowe prawa obywateli, których egzekwowanie pozostaje w gestii wszystkich zainteresowanych podmiotów. W art. 9 i 151 TFUE określono cele europejskiego modelu społecznego, które w ramach nowej strategii integracji społecznej należy dostosować do zmian zachodzących w ostatnim czasie w świecie pracy i w naszych społeczeństwach.

2.2. UE i państwa członkowskie stopniowo wprowadzają i doskonalą polityki mające na celu osiągnięcie lepszych warunków pracy i życia obywateli dzięki europejskiemu modelowi społecznemu, który jest narzędziem wspomagania konkurencyjności gospodarki europejskiej. Jednocześnie uznają, że jego realizacja i aktualizacja pozostaje celem w UE. Utrzymują się duże różnice między państwami członkowskimi UE i w obrębie państw członkowskich, między grupami społecznymi oraz między systemami zabezpieczenia społecznego. Wiele krajów stoi w obliczu trudnych wyzwań. W niektórych państwach UE systemy zabezpieczenia społecznego w większym stopniu sprzyjają włączeniu społecznemu, podczas gdy w innych państwach systemy te nie zaspokajają podstawowych potrzeb. Europejski filar praw socjalnych ma umożliwić państwom członkowskim i UE rozwiązanie bieżących problemów, z jakimi borykają się obywatele Unii, i zagwarantowanie równych szans dla zrównoważonych przedsiębiorstw w warunkach globalnej konkurencji. Filar jest zatem politycznym zobowiązaniem, które angażuje instytucje UE, państwa członkowskie, partnerów społecznych, organizacje społeczeństwa obywatelskiego i wszystkie inne zainteresowane strony w ich odnośnych dziedzinach kompetencji, w duchu wzajemnego szacunku i z bezpośrednią korzyścią dla wszystkich obywateli.

2.3. W przyjętej na Międzynarodowej Konferencji Pracy z okazji stulecia MOP Deklaracji o przyszłości pracy określono pewne istotne kierunki działań oraz środki, które zmodernizowałyby prawo pracy i zapobiegły wykluczeniu, a także przewidziano szereg inwestycji w zdolności obywateli, instytucje pracy oraz godziwą i stałą pracę. Inwestycje takie stworzyłyby jak najkorzystniejsze środowisko dla rozwoju przedsiębiorstw oraz osiągania przez społeczeństwo postępów w kierunku bardziej sprawiedliwych warunków pracy i życia, przy poszanowaniu krajowych uwarunkowań i szczególnej roli partnerów społecznych.

2.4. Agenda 2030 ONZ zawiera 17 celów zrównoważonego rozwoju. UE zobowiązała się je osiągnąć do 2030 r., a przyczyni się do tego wdrożenie Filaru.

⁽⁵⁾ Wymienionych w pkt 2.6.3.

⁽⁶⁾ Dz. U. C 262 z 25.7.2018, s. 1, pkt 1.5 i 1.6.

⁽⁷⁾ Dz. U. C 125 z 21.4.2017, s. 10, pkt 6.3.1.

2.4.1 EKES uważa, że realistyczna przyszłość Europy może opierać się wyłącznie na powiązaniu solidnej podstawy gospodarczej z silnym wymiarem społecznym. Jest przekonany, że UE potrzebuje nowego porozumienia w sprawie zrównoważonej strategii gospodarczej i społecznej, tak aby mogła wywiązać się ze swojej obietnicy działania na rzecz zrównoważonego wzrostu gospodarczego i postępu społecznego, które prowadzą do zwiększenia dobrobytu jej obywateli ⁽⁸⁾.

2.4.2 W deklaracji z Sybina z 9 maja 2019 r. ⁽⁹⁾ państwa członkowskie UE zobowiązały się, że będą skuteczne tam, gdzie najbardziej tego potrzeba, że będą wielkie w wielkich sprawach i że zawsze będą przestrzegać zasady sprawiedliwości.

2.5. Na szczeblu UE Europejski filar praw socjalnych jest do tej pory wdrażany poprzez:

- a) środki ustawodawcze i nieustawodawcze, z naciskiem na egzekwowanie i analizę istniejącego dorobku socjalnego oraz – w razie konieczności – na jego aktualizowanie;
- b) specjalne finansowanie;
- c) wprowadzenie pewnych wstępnych zmian w procesie europejskiego semestru.

2.6. *Środki o charakterze ustawodawczym i nieustawodawczym na szczeblu unijnym i krajowym*

2.6.1 Otwarte, dynamiczne i mobilne rynki pracy są potrzebne do wspierania nowych i bardziej zróżnicowanych ścieżek kariery oraz płynnego przechodzenia między miejscami pracy, sektorami i statusami zatrudnienia. Konieczne jest podjęcie działań w celu rozwiązania problemu niedopasowania umiejętności do potrzeb rynku pracy. Systemy kształcenia i szkolenia muszą być lepiej dostosowane do potrzeb rynku pracy. Reformy powinny uwzględniać pozytywne działania promujące aktywne starzenie się siły roboczej, zapewniające zrównoważony i odpowiedni kształt systemów emerytalnych oraz włączające legalnych migrantów do siły roboczej.

2.6.2 Podejmując działania w celu wdrożenia Filaru, UE i jej państwa członkowskie będą korzystać ze wszystkich narzędzi politycznych, które uznają za konieczne do osiągnięcia wspólnych celów, w tym z programów politycznych i ze środków ustawodawczych. Zasada pomocniczości i proporcjonalności oraz obowiązujące wartości, cele i zasady wymienione w traktatach będą określać, na jakim szczeblu należy podjąć takie działania. Za priorytetowy uznawany będzie ten poziom, który zapewni największą wartość dodaną zainteresowanym stronom i przyczyni się do skutecznego wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych. Należy przestrzegać podziału kompetencji i, w stosownych przypadkach, klauzuli o nieobniżaniu poziomu ochrony.

2.6.3 Zgodnie z art. 153–155 dotyczącymi demokracji uczestniczącej i lepszego stanowienia prawa, UE i państwa członkowskie z wyprzedzeniem będą zasięgać opinii partnerów społecznych. W sytuacji, kiedy w trakcie takich konsultacji partnerzy społeczni sygnalizują chęć niezależnego działania w ramach systemu dialogu społecznego, UE i państwa członkowskie powstrzymują się od interwencji w danym obszarze polityki o tyle, o ile partnerzy społeczni są w stanie zrealizować cele danego działania.

2.6.4 Podczas wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych należy wziąć pod uwagę kompetencje i udział innych znaczących podmiotów, takich jak stowarzyszenia organizacji non-profit świadczących usługi społeczne i usługi w zakresie mieszkalnictwa, instytucje ubezpieczeń publicznych, przedsiębiorstwa społeczne, organizacje z sektora opieki i organizacje młodzieżowe, konsumentów usług społecznych i przedstawiciele grup społecznych znajdujących się w trudnej sytuacji.

2.6.5 Państwa członkowskie, instytucje UE, partnerzy społeczni i organizacje społeczeństwa obywatelskiego powinny monitorować wdrażanie Filaru i skuteczność dostępnych środków. Zarazem instytucje UE powinny wspierać państwa członkowskie i zainteresowane podmioty społeczne na szczeblu krajowym.

2.6.6 W odpowiednich obszarach prawodawstwa europejskiego należy ustanowić ramy zawierające ogólne i jasne wspólne normy – z poszanowaniem specyfiki krajowej i możliwością dostosowania do różnorodności systemów socjalnych i ról zainteresowanych podmiotów – przy uznaniu skutecznych i możliwych do wyegzekwowania na szczeblu unijnym i krajowym praw socjalnych dla obywateli. Ponadto prawodawstwo to musi wносить europejską wartość dodaną ⁽¹⁰⁾. Cele Filaru powinny być przestrzegane we wszystkich obszarach polityki UE, także za pomocą klauzuli horyzontalnej (art. 9 TFUE).

2.6.7 Wdrożenie Filaru ma wywołać pozytywną konwergencję, poprawę warunków socjalnych i warunków na rynku pracy dla europejskich pracowników i obywateli Unii, poprawę i stworzenie niezawodnych i skutecznych systemów ochrony socjalnej ⁽¹¹⁾ oraz nowoczesnych, uzasadnionych naukowo i poddawanych ocenie jakościowej usług społecznych i zdrowotnych, zwłaszcza usług publicznych i niekomercyjnych, ustalenie minimalnych standardów zwalczania dumpingu socjalnego, a także stworzenie równych szans dla właściwie funkcjonujących gospodarek, zatrudnienia i zrównoważonych przedsiębiorstw, przy jednoczesnym zwiększeniu zaufania obywateli do UE. Strategie polityki społecznej powinny uwzględniać interesy MŚP oraz sprawiedliwe wobec nich warunki rynkowe. Istotne jest ustanowienie i zatwierdzenie podstawowych standardów dotyczących usług świadczonych w interesie ogólnym, takich jak mieszkalnictwo, woda i usługi społeczne, a spełnienie tych standardów powinno być regularnie weryfikowane, w tym przez niezależne podmioty oceniające (instytuty badawcze, akademie itp.), które mogą uzyskać wsparcie finansowe i których sprawozdania mogą być podawane do wiadomości publicznej. W pierwszej kolejności należy zająć się podstawowymi potrzebami obywateli i słabszych grup społecznych oraz niebezpiecznymi nierównościami w zakresie możliwości, dochodów i poziomu dobrobytu w państwach członkowskich i między nimi.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 81 z 2.3.2018, s. 145, pkt 2.2.

⁽⁹⁾ <https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2019/05/09/the-sibiu-declaration/>

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 440 z 6.12.2018, s. 28, pkt 3.3.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 13 z 15.1.2016, s. 40.

2.6.8 Szczególną uwagę należy zwrócić na odmienne znaczenie negocjacji zbiorowych na szczeblu krajowym oraz układów zbiorowych, które mogą przewidywać przepisy lub stanowić dla nich alternatywę dzięki regulowaniu konkretnych aspektów rynku pracy i stosunków pracy. W ten sposób partnerzy społeczni mogą uczestniczyć w procesie wdrażania, udowadniając, że ich działania będą mogły doprowadzić do takich samych skutków prawnych. W niektórych państwach członkowskich procesy negocjacji zbiorowych albo w ogóle nie są zorganizowane, albo ich zasięg jest bardzo mały, w związku z czym utrzymują się dysproporcje w przyznawaniu praw socjalnych zawartych w Europejskim filarze praw socjalnych. W takich przypadkach należy interweniować za pomocą środków prawnych.

2.6.9 W deklaracji czterostronnej „Nowy początek dialogu społecznego” zachęca się do rozwijania skutecznych negocjacji zbiorowych. Wspólne zaangażowanie partnerów społecznych we wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych znajduje odzwierciedlenie we wspólnym programie prac europejskich partnerów społecznych na lata 2019–2021, który zostanie wdrożony również na szczeblu krajowym, przyczyniając się do krajowego procesu reform. Program prac na lata 2019–2021 będzie zawierał konkretne propozycje dotyczące zagadnień związanych z wdrażaniem Europejskiego filaru praw socjalnych, a mianowicie negocjacji na temat autonomicznej umowy ramowej w sprawie cyfryzacji, w tym możliwości i opcji podłączania się i rozłączania, a także kwestie poprawy wydajności rynków pracy i systemów socjalnych oraz rozwoju umiejętności ⁽¹²⁾.

2.6.10 Należy bardziej docenić i wzmacniać rolę społeczeństwa obywatelskiego. Konieczne jest umocnienie dialogu obywatelskiego, tak aby obywatele, w tym młodzież ⁽¹³⁾ i osoby znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji lub narażone na dyskryminację, czuli, że mogą uczestniczyć w projektowaniu, wdrażaniu i przeglądzie procesów kształtowania polityki ⁽¹⁴⁾. Właśnie teraz EKES rozpoczyna krajowe debaty w wybranych państwach członkowskich UE na temat tego, jak zwiększyć zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego w europejski semestr ⁽¹⁵⁾.

2.6.11 Komisja podjęła praktyczne środki w celu wdrożenia Filaru na szczeblu europejskim i opublikowała niedawno zaktualizowany arkusz informacyjny zawierający przyjęte do tej pory inicjatywy ustawodawcze i inicjatywy o charakterze nieustawodawczym ⁽¹⁶⁾. EKES wezwał już do opracowania jasnego i skoordynowanego planu działania ⁽¹⁷⁾ określającego priorytety w zakresie wdrażania Filaru.

2.6.12 Środki służące wdrażaniu Europejskiego filaru praw socjalnych powinny opierać się na naukowej analizie obecnej sytuacji prawnej i praktycznej w zakresie polityki społecznej i zdrowotnej w państwach członkowskich i na szczeblu UE oraz powinny angażować zainteresowane podmioty społeczne. EKES proponuje utworzenie forum polityki społecznej UE, ponieważ Unia potrzebuje stałego forum komunikacji, najlepszych praktyk, oceny, seminariów eksperckich, programów społecznych, zgodności z przepisami UE i państw członkowskich oraz projektów reform dla państw członkowskich i polityk unijnych. Ponieważ kwestia lepszego egzekwowania istniejących praw socjalnych nadal bywa problematyczna, Komisja i państwa członkowskie muszą poprawić zgodność z przepisami UE. Nowe forum powinno być ściśle powiązane z EKES-em i procesem europejskiego semestru.

2.6.13 Środki o charakterze nieustawodawczym, które mogą być narzędziami uzupełniającymi skuteczne wdrażanie Filaru, obejmują instrumenty prawa miękkiego – takie jak wzajemne uznawanie dobrze funkcjonujących systemów, wspólne zachęty, otwartą metodę koordynacji, wzajemne uczenie się, wzajemne oceny, zaangażowanie państw członkowskich w mediach oraz programy zniechęcające ⁽¹⁸⁾. EKES z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy mające na celu mobilizację społeczeństwa obywatelskiego i zainteresowanych stron, takie jak „Stand Up for the Social Pillar” ⁽¹⁹⁾. Warto, by inicjatywy te uzyskały wsparcie finansowe.

2.7. *Polityka finansowa oraz spójne i ukierunkowane wykorzystanie funduszy UE*

2.7.1 Do pomyślnej realizacji Filaru niezbędne są odpowiednie środki budżetowe oraz inwestycje zarówno na szczeblu UE, jak i państw członkowskich. Wdrażanie powinno być częścią polityki gospodarczej, finansowej i budżetowej oraz przyszłej strategii UE, a także powinno przebiegać przy wykorzystaniu całościowego i spójnego podejścia. Kluczową rolę odgrywa tu cel, jakim jest zwiększenie wydajności i zmniejszenie zróżnicowania dochodów poprzez edukację, upodmiotowienie i włączenie społeczne ⁽²⁰⁾. Wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych powinno stanowić jedną z zasad przewodnich przy definiowaniu następnych wieloletnich ram finansowych (WRF) UE. Wymaga to spójnego wykorzystania funduszy i uczynienia z Filaru kompasu dla programów operacyjnych oraz narzędzia umożliwiającego określenie wpływu funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, EFS+ i Funduszu InvestEU oraz wszystkich innych odpowiednich pozycji w budżecie UE. Kryteria dostępu do funduszy UE powinny odnosić się w konstruktywny i odpowiedni sposób do praw i zasad zapisanych w Filarze, a jednocześnie uwzględniać sytuację w poszczególnych krajach oraz wkład wszystkich podmiotów społecznych. Fundusze UE nie powinny zastępować finansowania ze środków publicznych przeznaczanego na nowoczesne, dobre jakościowo i łatwo dostępne systemy zabezpieczenia społecznego w państwach członkowskich.

⁽¹²⁾ Europejski dialog społeczny, program prac na lata 2019–2021.

⁽¹³⁾ Ważę angażowania młodych ludzi w ten dialog podkreślono podczas kilku debat krajowych, np. w Słowenii.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 125 z 21.4.2017, s. 10.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. C 125 z 21.4.2017, s. 10.

⁽¹⁶⁾ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/european_pillar_one_year_on.pdf.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. C 81 z 2.3.2018, s. 145, pkt 1.3.

⁽¹⁸⁾ Odnosi się to do Zestawu instrumentów służących lepszemu stanowieniu prawa, które obejmują środki uzupełniające twarde przepisy lub stanowiące dla nich alternatywę.

⁽¹⁹⁾ <https://www.etuc.org/en/pressrelease/stand-social-pillar-alliance-social-economy-enterprises-trade-unions-and-civil-society>.

⁽²⁰⁾ Dz.U. C 271 z 19.9.2013, s. 91, pkt 2.3.

2.7.2 Negocjacje w sprawie kolejnych WRF powinny dążyć do zapewnienia odpowiedniego finansowania polityki zatrudnienia i polityki społecznej. Należy zmienić unijne zasady dotyczące budżetu i zadłużenia⁽²¹⁾, tak by możliwe było przestrzeganie praw podstawowych, a także realizowanie celów zapisanych w Traktatach i Europejskiego filaru praw socjalnych. Należy znaleźć odpowiednią równowagę między sprawnie funkcjonującą gospodarką, kontrolą zadłużenia i celami społecznymi. EKES wielokrotnie podkreślał⁽²²⁾, że wzrost inwestycji publicznych w państwach członkowskich można także ułatwić dzięki złotej regule budżetowej, stosowanej w odniesieniu do inwestycji publicznych o celu społecznym. Umożliwiłyby to większą elastyczność w stosowaniu przepisów budżetowych. Zwiększenie poziomu dochodów, zrównoważony wzrost gospodarczy, większa spójność społeczna i zapobieganie wykluczeniu to cele, które należy łącznie wziąć pod uwagę. Można również wspierać zwiększanie inwestycji publicznych, szczególnie dzięki europejskim funduszom strukturalnym i inwestycyjnym, które można by bardziej jednoznacznie ukierunkować na cele Europejskiego filaru praw socjalnych⁽²³⁾. Odpowiednia polityka podatkowa ukierunkowana m.in. na skuteczne zwalczanie oszustw podatkowych, unikania opodatkowania i agresywnego planowania podatkowego powinna umożliwić znalezienie dodatkowych funduszy na finansowanie Europejskiego filaru praw socjalnych⁽²⁴⁾.

2.8. Europejski semestr

2.8.1 Europejski filar praw socjalnych ma wpływ na europejskie zarządzanie gospodarcze. Już obecnie jest zapisany w kluczowych dokumentach w ramach europejskiego semestru i był przedmiotem zaleceń dla poszczególnych krajów w 2018 r. Wspólne sprawozdanie o zatrudnieniu z 2019 r.⁽²⁵⁾ odgrywało znaczącą rolę w europejskim semestrze wraz z roczną analizą wzrostu gospodarczego.

2.8.2 EKES uważa, że europejski semestr i krajowe programy reform – które dotyczą również krajów spoza strefy euro – stanowią podstawowe narzędzia wdrażania i monitorowania Filaru⁽²⁶⁾. Aby osiągnąć postęp, potrzebne będą ramy odniesienia, poziomy odniesienia i skoordynowana wymiana w ramach polityki dla wspierania państw członkowskich, instytucji UE i partnerów społecznych w ich dążeniu do poprawy wyników polityki w zakresie zatrudnienia i polityki społecznej.

W tablicy wskaźników społecznych należy regularnie monitorować postępy we wdrażaniu Filaru zarówno we wspólnym sprawozdaniu o zatrudnieniu, jak i w sprawozdaniach krajowych. Instrument ten powinien być zintegrowany z już istniejącym Przeglądem sytuacji w dziedzinie zatrudnienia i przeglądem sytuacji w dziedzinie ochrony socjalnej, opracowywanym przez państwa członkowskie. Niemniej tablicę można udoskonalić, ponieważ jej technika porównawcza (oparta na odchyleniu od średniej UE) może zbyt optymistycznie przedstawiać wyniki społeczne państw członkowskich. 14 wskaźników i podwskaźniki zawarte w tabeli (łącznie 35) należy poddawać nieustannemu przeglądowi z udziałem partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, tak aby dostosować je do celów politycznych i zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej w Europie.

2.8.3 W ramach nowego europejskiego semestru należy osiągnąć cele społeczne, monitorując braki w polityce społecznej, i zrekompensować nadmierny nacisk położony na wymogi polityki fiskalnej i makroekonomicznej. Tablica wskaźników społecznych powinna uwzględniać wszystkie prawa i zasady zapisane w Filarze i monitorować ich realizację, a także obejmować ulepszone i nowe wymierne wskaźniki. Takie wskaźniki, oprócz statystyk, mogą dotyczyć faktycznego dostępu do wysokiej jakości usług społecznych, rzeczywistego egzekwowania praw socjalnych, integracji społecznej i zawodowej migrantów, zasięgu negocjacji zbiorowych, udziału podmiotów społecznych w procesie europejskiego semestru oraz dostępu do programów przygotowania zawodowego i wysokiej jakości szkolnictwa wyższego. Komisja powinna monitorować wdrażanie krajowych planów reform w ścisłej współpracy z partnerami społecznymi i odpowiednimi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i tym samym promować zalecenia dla poszczególnych krajów. Należy zapewnić odpowiednią liczbę i strukturę zaleceń, które powinny służyć monitorowaniu postępów w realizacji priorytetów wskazanych w planie działania.

2.8.4 Należy wzmocnić zaangażowanie partnerów społecznych, zgodnie z postanowieniami TFUE, aby umożliwić konsultacje z nimi na temat kształtowania i wdrażania polityki gospodarczej, polityki zatrudnienia i polityki społecznej zgodnie z praktykami krajowymi. Aby zwiększyć to zaangażowanie w kształtowanie polityki, niezbędny jest wyraźny i odpowiednio wczesny udział partnerów społecznych, który dzięki pogodzeniu interesów pracowników i pracodawców ułatwi pomyślną realizację. Współpraca między partnerami społecznymi może być siłą napędową sukcesu, trwałości i inkluzywności polityki gospodarczej, polityki zatrudnienia i polityki dotyczącej włączenia społecznego⁽²⁷⁾. Konsultacje z partnerami społecznymi powinny być obowiązkowe⁽²⁸⁾.

2.8.5 Udział organizacji społeczeństwa obywatelskiego, stowarzyszeń usługodawców i instytucji ubezpieczeń publicznych również okazał się efektywny w kontekście opracowywania polityk wdrażających Filar w ramach europejskiego semestru.

⁽²¹⁾ Dz.U. C 177 z 18.5.2016, s. 35.

⁽²²⁾ Dz.U. C 227 z 28.6.2018, s. 1, pkt 1.8 i 3.6; Dz.U. C 327 z 12.11.2013, s. 11; Dz.U. C 227 z 28.6.2018, s. 95, pkt 1.4; Dz.U. C 226 z 16.7.2014, s. 21; Dz.U. C 262 z 25.7.2018, s. 1, pkt 3.14 i Dz.U. C 190 z 5.6.2019, s. 24, pkt 1.8.

⁽²³⁾ Dz.U. C 262 z 25.7.2018, s. 1, pkt 1.5.

⁽²⁴⁾ Dz.U. C 262 z 25.7.2018, s. 1, pkt 1.6.

⁽²⁵⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6167-2019-INIT/pl/pdf>.

⁽²⁶⁾ Dz.U. C 125 z 21.4.2017, s. 10, pkt 6.3.1.

⁽²⁷⁾ Dz.U. C 282 z 20.8.2019, s. 32, pkt 3.3.2.

⁽²⁸⁾ Dz.U. C 282 z 20.8.2019, s. 32, pkt 3.3.5.

2.8.6 Rosnąca rola europejskiego semestru w kierowaniu wydatkami z budżetu UE nie może przyćmić obecnych lub przyszłych klauzul, które zapewniają przejrzystość, otwartość i odpowiedzialność w planowaniu i wydatkowaniu budżetu UE.

2.8.7 Dobrze zaprojektowane poziomy odniesienia mogą posłużyć za drogowskaz dla niezbędnych reform krajowych mających na celu zwiększenie wydajności rynków pracy i systemów zabezpieczenia społecznego. Należy wyraźnie uszeregować omawiane zagadnienia pod względem ważności, skupiając się na tych, które będą miały pozytywny wpływ na konkurencyjność i zatrudnienie, oraz na zrównoważony charakter, skuteczność, inkluzywność i wydajność systemów zabezpieczenia społecznego. Działanie to powinno być wspólnym przedsięwzięciem Rady, Komisji, państw członkowskich i partnerów społecznych. Podobnie rządy krajowe powinny w pełni angażować krajowych partnerów społecznych podczas wdrażania zasad i praw wynikających z Filaru.

3. Stan wdrożenia i propozycje dalszych działań

3.1. W niniejszym rozdziale określono pewne priorytety, którymi należy się zająć w nadchodzących miesiącach, biorąc za punkt wyjścia aktualny kontekst i wytyczne dotyczące wdrażania oraz pkt 2.6.1, 2.6.2 i 2.6.3 dotyczące podziału kompetencji między instytucjami UE a państwami członkowskimi oraz zaangażowania wszystkich zainteresowanych stron. Nie jest to bynajmniej wyczerpujący zestaw działań potrzebnych do wdrożenia filaru.

3.2. Równość szans i dostęp do rynku pracy

3.2.1 Dyrektywa w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym została przyjęta w 2019 r. i powinna przynieść wymierne korzyści rodzinom, zwłaszcza kobietom i dzieciom, gdyż wprowadza minimalne standardy dla rodziców i opiekunów. Zgodnie z art. 153 TFUE, krajowi partnerzy społeczni, dzięki układom zbiorowym, mają do odegrania kluczową rolę w zapewnieniu szybkiej transpozycji i dostosowaniu prawa UE do rzeczywistych potrzeb w swym kraju, przy jednoczesnym poszanowaniu umów lub przepisów, które spełniają już normy określone w dyrektywie.

3.2.2 Podczas wdrażania dyrektywy w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym należy zwrócić szczególną uwagę na rozsądne i sprawiedliwe rozwiązania dotyczące odpowiednich rekompensat dla pracowników korzystających z urlopu rodzicielskiego oraz na elastyczne warunki pracy, a także rozważyć dokonanie przeglądu celów barcelońskich. Aby wesprzeć rodziny, należy również pamiętać o przystępnych cenowo usługach w zakresie opieki nad dziećmi i innymi osobami.

3.2.3 EKES wezwał do opracowania zintegrowanej strategii na rzecz równości płci ⁽²⁹⁾. W świetle wspólnej deklaracji ministrów europejskich w sprawie równouprawnienia płci ⁽³⁰⁾ EKES wzywa do wyeliminowania różnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć ⁽³¹⁾. W szczególności należy zająć się potrzebami MŚP, aby uniknąć nadmiernych obciążeń administracyjnych.

3.2.4 Wciąż trzeba mieć na uwadze wpływ różnic w wysokości wynagrodzeń na przyszłe emerytury kobiet, dysproporcje poziomów emerytur i większe zagrożenie kobiet ubóstwem. Te kwestie wymagają działań.

3.2.5 EKES ponownie podkreśla, że udział w rynku pracy i jakość pracy może się poprawić dzięki zwiększonym inwestycjom w aktywną politykę rynku pracy i poprzez ustanowienie wspólnych standardów skutecznego funkcjonowania publicznych służb zatrudnienia ⁽³²⁾. Dotyczy to także nienastawionych na zys usług w zakresie zatrudnienia, których celem jest skrócenie okresu przejściowego, wykorzystanie nabytych umiejętności, wspieranie większej liczby różnorodnych ścieżek kariery i krzewienie stabilnego zatrudnienia ⁽³³⁾. Walka z bezrobociem długotrwałym, integracja imigrantów na rynku pracy oraz reintegracja zniechęconych bezrobotnych to kolejny kluczowy obszar polityki wymagający pilnych ukierunkowanych środków, które mogą obejmować prawo pracowników do otrzymania wsparcia w poszukiwaniu pracy, szkoleniu i przekwalifikowywaniu się.

3.2.6 W programie UE powinno znaleźć się zapewnienie wszystkim prawa do uczenia się przez całe życie ⁽³⁴⁾. Należy w dalszym ciągu rozwijać krajowe systemy kształcenia, szkolenia i przygotowania zawodowego, ze szczególnym zaakcentowaniem dziedzin STEM (nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki) oraz rozwijaniem dualnego systemu kształcenia, co umożliwi lepsze dostosowanie do potrzeb rynku pracy.

3.3. Uczciwe warunki pracy

3.3.1 W perspektywie krótkoterminowej należy położyć nacisk na monitorowanie wdrażania zmienionej dyrektywy w sprawie delegowania pracowników, potwierdzającej zasadę równego traktowania, oraz dyrektywy o przejrzystych i przewidywalnych warunkach pracy, ustalającej minimalne prawa w odniesieniu do wszystkich stosunków pracy, a także na ustanowienie Europejskiego Urzędu ds. Pracy, którego celem jest poprawa egzekwowania dorobku prawnego UE i skuteczności inspekcji pracy.

⁽²⁹⁾ Dz.U. C 240 z 16.7.2019, s. 3, pkt 1.3.

⁽³⁰⁾ Wspólna deklaracja „Równouprawnienie płci jako priorytet Unii Europejskiej dziś i w przyszłości” podpisana przy okazji nieformalnego posiedzenia ministrów ds. równouprawnienia płci, które odbyło się 12 października 2018 r. w Wiedniu.

⁽³¹⁾ Dz.U. C 110 z 22.3.2019, s. 26, pkt 3.1.1. i 3.1.3.

⁽³²⁾ EKES przyjął odrębną opinię w sprawie publicznych służb zatrudnienia (Dz.U. C 353 z 18.10.2019, s. 46).

⁽³³⁾ Dz.U. C 353 z 18.10.2019, s. 46.

⁽³⁴⁾ Dz.U. C 237 z 6.7.2018, s. 8, pkt 4.10.

3.3.2 EKES zaleca wzmocnienie udziału pracowników w zarządzaniu przedsiębiorstwami, zwłaszcza po to by zwiększyć wydajność, optymalnie wprowadzać nowe technologie i wykorzystać wpływ na organizację pracy i umiejętności pracowników. W tym kontekście z niecierpliwością oczekuje na wyniki negocjacji między europejskimi partnerami społecznymi na temat umowy ramowej w sprawie cyfryzacji.

3.3.3 EKES popiera opracowanie – w ramach dialogu społecznego na odpowiednim szczeblu krajowym i europejskim – właściwych środków w zakresie sprawiedliwej transformacji obejmujących instrumenty i działania na rzecz zarządzania, zmiany i wprowadzenia minimalnej ochrony w przypadku reorganizacji miejsc pracy lub zwolnień grupowych wynikających z przemian (technologicznych, demograficznych bądź związanych z globalizacją, zmianą klimatu czy gospodarką o obiegu zamkniętym), w tym prawo do udziału w negocjacjach zbiorowych w celu przewidywania zmian i zapewnienia wsparcia pracownikom dotkniętym zwolnieniami (zmiana dyrektywy w sprawie zwolnień grupowych⁽³⁵⁾). EKES oczekuje również na przyjęcie przez współprawodawców Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji.

3.3.4 Udział pracowników w ładzie korporacyjnym jako część ich prawa do informacji i konsultacji powinien zostać dostosowany do nowych ram prawnych dotyczących informacji niefinansowych⁽³⁶⁾. Dodatkowym celem jest kwestia rozwiązania problemu niezbędnej należytej staranności w zakresie wymogów dotyczących odpowiedzialności przedsiębiorstw.

3.3.5 EKES uważa za przydatne ustalenie poziomów odniesienia, które pomogą w ocenie adekwatności niskich płac, aby zapobiec ubóstwu wśród pracowników, w tym dzięki promowaniu analizy i wymiany dobrych praktyk za pomocą dostępnych procesów wzajemnego uczenia się oraz poprzez wprowadzenie wspólnych standardów w celu określenia przejrzystych i przewidywalnych płac minimalnych, tam gdzie takie płace istnieją i jeżeli chcą tego partnerzy społeczni.

3.3.6 Biorąc także pod uwagę znaczenie, jakie przypisano zdrowiu i bezpieczeństwu w Deklaracji o przyszłości pracy, przyjętej z okazji stulecia MOP, EKES zaleca podjęcie działań w celu zapewnienia pracownikom możliwości korzystania z najlepszych technologii w celu poprawy zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy oraz zapobiegania wypadkom. Trzeba przy tym należycie uwzględnić wpływ, jaki może mieć to na prywatność i kontrolę wykonania zadań.

3.3.7 Wszystkie państwa członkowskie powinny mieć taką samą możliwość udziału w skutecznych systemach negocjacji zbiorowych. Tam gdzie to konieczne należy zbudować lub ulepszyć ramy prawne i operacyjne w celu prowadzenia wolnych, autonomicznych i skutecznych negocjacji zbiorowych. Ramy prawne i operacyjne trzeba wspierać za pomocą odpowiednich zasobów, aby budować potencjał partnerów społecznych w ramach EFS+ oraz wspierać dialog społeczny i zaangażowanie partnerów społecznych, zwłaszcza w ramach europejskiego semestru.

3.4. *Ochrona socjalna i integracja społeczna*

3.4.1 Europejski filar praw socjalnych przewiduje środki gwarantujące ochronę socjalną wszystkim osobom mieszkającym w UE. Europejski model społeczny, udoskonalany przez unijną i krajową politykę społeczną, musi być aktualizowany pod kątem celów Europejskiego filaru praw socjalnych. Aby sprostać nowym wyzwaniom wynikającym z wpływu globalizacji, cyfryzacji, zmiany klimatu i mobilności pracowników, należy zapewnić równowagę między odpowiedzialnością indywidualną – wkładem poszczególnych pracowników i przedsiębiorstw w systemy zabezpieczeń społecznych – a solidarnością.

3.4.2 Szczególnie ważne są zasady i prawa związane z podstawowymi potrzebami i równością szans tych słabszych grup społecznych, o których wspomniano w rozdziale 3 Filaru, czyli m.in. dzieci i młodzieży znajdujących się w niekorzystnej sytuacji oraz osób nieposiadających wystarczających środków. Ważnym celem EKES-u jest także skuteczny program na rzecz osób niepełnosprawnych⁽³⁷⁾. Podstawowe prawa i zasady nie są wdrażane we wszystkich państwach członkowskich. Odpowiedni dochód minimalny (14) w połączeniu z aktywnym wsparciem na rzecz zatrudnienia (4), odpowiedni dochód w podeszłym wieku (15), dostęp do kształcenia i szkolenia (1), mieszkalnictwo i pomoc dla bezdomnych (19) nie są zagwarantowane w całej UE – podobnie jak solidne i skuteczne świadczenia i usługi.

3.4.3 Potencjał innowacji zdobyty dzięki nowym technologiom i cyfryzacji powinien być wykorzystywany do świadczenia usług publicznych i budowania gospodarki społecznej, przy poszanowaniu praw obywateli⁽³⁸⁾. Jednocześnie należy zająć się kwestią wyzwań społecznych i kulturowych, które mogą być powodowane przez komercyjne platformy cyfrowe⁽³⁹⁾, a także problemem zakłóceń równowagi w zakresie konkurencji z myślą o zapewnieniu MŚP sprawiedliwych warunków funkcjonowania, osiągnięciu dobrobytu na szczeblu lokalnym oraz włączeniu społecznym w regionach o niekorzystnej sytuacji.

⁽³⁵⁾ Dyrektywa Rady nr 98/59/WE z dnia 20 lipca 1998 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do zwolnień grupowych (Dz.U. L 225 z 12.8.1998, s. 16).

⁽³⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/95/UE z dnia 22 października 2014 r. zmieniająca dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji niefinansowych i informacji dotyczących różnorodności przez niektóre duże jednostki oraz grupy (Dz.U. L 330 z 15.11.2014, s. 1).

⁽³⁷⁾ SOC/616 – Kształtowanie unijnej agendy w zakresie praw osób niepełnosprawnych na lata 2020–2030 (w opracowaniu).

⁽³⁸⁾ Dz.U. C 353 z 18.10.2019, s. 1.

⁽³⁹⁾ Dz.U. C 353 z 18.10.2019, s. 17.

3.4.4 W niektórych państwach członkowskich świadczenia i usługi oparte na solidarności nie przysługują wszystkim i nie mogą być przedmiotem działań prawnych. Oprócz dobrych praktyk i postępów sprawozdania krajowe wskazują również na słabo skoordynowane i zintegrowane polityki społeczne, nieodpowiednie systemy, wysokie ryzyko ubóstwa, brak aktywnej integracji, znaczne różnice regionalne oraz brak inwestycji w dziedzinie opieki zdrowotnej oraz brak dostępu do usług opieki zdrowotnej i innych usług świadczonych w interesie ogólnym. Aby temu zaradzić, organom publicznym i uznanym niekomercyjnym podmiotom należy zapewnić odpowiednie warunki gwarantujące świadczenie wysokiej jakości usług publicznych.

3.4.5 EKES z zadowoleniem przyjmuje zalecenie Rady w sprawie dostępu pracowników i osób samozatrudnionych do ochrony socjalnej, które dotyczy luk w dostępie do ochrony socjalnej, z jakimi borykają się pracownicy zatrudnieni na podstawie niestandardowych umów o pracę oraz objęci różnymi formami samozatrudnienia. Zalecenie to warto połączyć z dalszymi środkami mającymi na celu jego wdrożenie, takimi jak ocena według uzgodnionych w zaleceniu ram monitorowania oraz na podstawie planów działania przedłożonych przez państwa członkowskie oraz wkładów partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

3.4.6 Pilnie potrzebna jest również poprawa zdolności państw członkowskich w zakresie uruchamiania transferów socjalnych w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb osób od momentu urodzenia do wieku podeszłego. Wiąże się to z koniecznością:

- przyjęcia europejskiej dyrektywy ramowej w sprawie dochodu minimalnego w celu ograniczenia ubóstwa i wspierania rynku pracy sprzyjającego włączeniu społecznemu ⁽⁴⁰⁾,
- zbadania możliwości ustalenia wspólnych minimalnych norm w dziedzinie ubezpieczenia od bezrobocia w państwach członkowskich UE ⁽⁴¹⁾,
- zapewnienia dostępu osobom z niepełnosprawnościami do funkcji społecznych i politycznych,
- dokonania przeglądu formuły „koszty związane ze starzeniem się społeczeństwa” i przekształcenia jej w koncepcję „godnego starzenia się”, która w centrum zarządzania gospodarczego umieszcza adekwatność emerytur, usług zdrowotnych i opieki długoterminowej, nie pomijając przy tym kwestii stabilności systemów emerytalnych,
- stworzenia specjalnych programów dotyczących mieszkalnictwa publicznego i dostępności mieszkań z korzyścią dla gospodarstw domowych o niskich dochodach,
- inwestowania w placówki opieki nad dziećmi – bezpośrednio z myślą o dzieciach i młodzieży w niekorzystnej sytuacji. EKES z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji i Parlamentu Europejskiego dotyczący wprowadzenia gwarancji dla dzieci,
- zapewnienia dostępu do wysokiej jakości edukacji dla wszystkich oraz rozszerzenie gwarancji dla młodzieży.

3.4.7 EKES zwraca się do współprawodawców UE o wznowienie negocjacji na temat zmiany rozporządzenia nr 883 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz wzywa państwa członkowskie do przyspieszenia wdrażania europejskiego aktu w sprawie dostępności.

3.4.8 Należy wspierać za pomocą ukierunkowanych środków i specjalnego finansowania usługi społeczne, przedsiębiorstwa gospodarki społecznej i organizacje nienastawione na zysk.

3.5. *Działania przekrojowe*

3.5.1 W ramach Filaru należy ponownie określić cechy i wymogi dotyczące lepszego stanowienia prawa na szczeblu unijnym i krajowym, tak aby wszystkie kryteria, w tym analiza kosztów i korzyści, w pełni odzwierciedlały skutki gospodarcze, społeczne i środowiskowe w obszarach objętych rozporządzeniem, a także wpływ na MŚP.

3.5.2 Władze lokalne, partnerzy społeczni i inne organizacje społeczeństwa obywatelskiego powinny mieć dostęp do określonych zasobów, w tym do konkretnych linii budżetowych, tak aby można było wspierać działania, jakie muszą one podjąć w celu wdrożenia Europejskiego filaru praw socjalnych (konferencje, badania, szkolenia, informacje, wymiana ekspertów itp.).

Bruksela, dnia 25 września 2019 r.

Luca JAHIER
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

⁽⁴⁰⁾ Dz.U. C 190 z 5.6.2019, s. 1.

⁽⁴¹⁾ EKES przygotowuje opinię SOC/583 w sprawie wspólnych minimalnych norm w dziedzinie ubezpieczenia od utraty pracy w państwach członkowskich UE (w opracowaniu).

ZAŁĄCZNIK

Następujące poprawki, które uzyskały poparcie co najmniej jednej czwartej oddanych głosów, zostały odrzucone w trakcie debaty (art. 59 ust. 3 regulaminu wewnętrznego):

Punkt 2.3

Zmienić

2.3. W przyjętej na Międzynarodowej Konferencji Pracy z okazji stulecia MOP Deklaracji o przyszłości pracy określono pewne istotne kierunki działań dla MOP. W deklaracji Międzynarodowej Konferencji Pracy wzywa się również wszystkich członków, z uwzględnieniem uwarunkowań krajowych, do podejmowania indywidualnych i zbiorowych działań w oparciu o stosunki trójstronne i dialog społeczny oraz, przy wsparciu MOP, do rozwijania jej podejścia ukierunkowanego na człowieka w odniesieniu do przyszłości pracy, oraz środki, które zmodernizowałyby prawo pracy i zapobiegły wykluczeniu, a także przewidziano szereg inwestycji w W deklaracji porusza się także kwestie takie jak wzmocnienie zdolności obywateli i instytucje pracy oraz promowanie trwałego, sprzyjającego włączeniu społecznemu i zrównoważonego wzrostu gospodarczego, pełnego i produktywnego zatrudnienia i godziwej pracy dla wszystkich godziwą i stałą pracę. Inwestycje takie stworzyłyby jak najkorzystniejsze środowisko dla rozwoju przedsiębiorstw oraz osiągania przez społeczeństwo postępów w kierunku bardziej sprawiedliwych warunków pracy i życia, przy poszanowaniu krajowych uwarunkowań i szczególnej roli partnerów społecznych.

Uzasadnienie

Proponowane zmiany mają na celu zapewnienie zgodności tekstu tego ustępu z treścią deklaracji z okazji stulecia MOP. Ponadto do celów niniejszej opinii odsyłamy do ogólnego oświadczenia na temat tego, w jaki sposób członkowie MOP powinni pracować – indywidualnie i zbiorowo – aby wspierać swoje podejście do przyszłości pracy.

Wynik głosowania

Za	56
Przeciw	121
Wstrzymało się	3

Punkt 2.5

Zmienić

2.5. Na szczeblu UE Europejski filar praw socjalnych jest do tej pory wdrażany poprzez:

- ~~środki ustawodawcze i nieustawodawcze, z naciskiem na egzekwowanie i analizę istniejącego dorobku socjalnego oraz – w razie konieczności – na jego aktualizowanie,~~
- specjalne finansowanie,
- wprowadzenie pewnych wstępnych zmian w procesie europejskiego semestru.

Uzasadnienie

W punkcie tym mówi się o tym, jakiego rodzaju środki zostały podjęte na szczeblu UE w celu wdrożenia europejskiego filaru praw socjalnych. Nie jest zatem logiczne odwołanie do aktualizacji istniejącego dorobku prawnego.

Wynik głosowania

Za	56
Przeciw	124
Wstrzymało się	2

Punkt 2.6

Zmienić

2.6. Uwagi ogólne dotyczące środków ~~Środki o charakterze ustawodawczym i nieustawodawczym~~ na szczeblu unijnym i krajowym

Uzasadnienie

Sugerujemy zmianę głównego tytułu i podtytułu tej części opinii, tak by odzwierciedlały one treść nowych punktów proponowanych poniżej.

Wynik głosowania

Za	49
Przeciw	126
Wstrzymało się	8

Pierwszy nowy punkt przed obecnym pkt 2.6.1

Dodać pierwszy nowy punkt przed pkt 2.6.1:

Podstawowe założenie dotyczące wdrażania – podejście ogólne**Uzasadnienie**

Sugerujemy zmianę głównego tytułu i podtytułu tej części opinii, tak by odzwierciedlały one treść nowych punktów proponowanych poniżej.

Wynik głosowania

Za	55
Przeciw	119
Wstrzymało się	5

Nowy punkt po pkt 2.6.1

Dodać nowy punkt po pkt 2.6.1

Podstawowym założeniem musi być to, że kwestie w dziedzinie prawa pracy, które nie mają wyraźnego wymiaru ponadnarodowego, powinny być raczej rozpatrywane na szczeblu krajowym. Należy unikać przepisów UE, które opierają się na uniwersalnym modelu i nie uwzględniają różnic między charakterem i wielkością przedsiębiorstw, sektorów lub tradycji i systemów w państwach członkowskich. Takie przepisy podważają również możliwość negocjowania przez związki zawodowe i stowarzyszenia pracodawców umów dostosowanych do potrzeb różnych gałęzi przemysłu, co jest szczególnie ważne w krajach, w których partnerzy społeczni dysponują dużą swobodą regulacji w zakresie warunków pracy i zatrudnienia, zarówno w sposób niezależny, jak i jako uzupełnienie ustawodawstwa krajowego.

Uzasadnienie

Zostanie przedstawione ustnie.

Wynik głosowania

Za	51
Przeciw	116
Wstrzymało się	6

Punkt 2.6.4

Zmienić

2.6.4. Państwa członkowskie i instytucje UE, partnerzy społeczni i organizacje społeczeństwa obywatelskiego powinni powinny monitorować wdrażanie Filaru i skuteczność dostępnych środków w ramach europejskiego semestru, dbając jednocześnie o udział partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Zarazem instytucje UE powinny wspierać państwa członkowskie i zainteresowane podmioty społeczne na szczeblu krajowym.

Uzasadnienie

Celem zmiany jest ukazanie faktu, że rola UE i państw członkowskich w monitorowaniu wdrażania Filaru różni się od roli partnerów społecznych i społeczeństwa obywatelskiego.

Wynik głosowania

Za	54
Przeciw	120
Wstrzymało się	1

Punkt 2.6.5

Skreślić punkt

~~2.6.5. W odpowiednich obszarach prawodawstwa europejskiego należy ustanowić ramy zawierające ogólne i jasne wspólne normy — z poszanowaniem specyfiki krajowej i możliwością dostosowania do różnorodności systemów socjalnych i roli zainteresowanych podmiotów — przy uznaniu skutecznych i możliwych do wyegzekwowania na szczeblu unijnym i krajowym praw socjalnych dla obywateli. Ponadto prawodawstwo to musi wnosić europejską wartość dodaną ⁽⁺⁾. Cele Filaru powinny być przestrzegane we wszystkich obszarach polityki UE, także za pomocą klauzuli horyzontalnej (art. 9 TFUE).~~

⁽⁺⁾ Dz.U. C 440 z 6.12.2018, s. 28, pkt 3.3.

Uzasadnienie

Zostanie przedstawione ustnie.

Wynik głosowania

Za	48
Przeciw	123
Wstrzymało się	5

Punkt 2.6.5

Zmienić

2.6.5. W odpowiednich obszarach prawodawstwa europejskiego należy ustanowić ramy mające na celu ustanowienie realistycznych norm ~~zawierające ogólne i jasne wspólne normy~~ — z poszanowaniem specyfiki krajowej i możliwością dostosowania do różnorodności systemów socjalnych i roli zainteresowanych podmiotów — przy uznaniu skutecznych i możliwych do wyegzekwowania na szczeblu unijnym i krajowym praw socjalnych dla obywateli. Ponadto prawodawstwo to musi wnosić europejską wartość dodaną ⁽¹⁾. Cele Filaru powinny być przestrzegane we wszystkich obszarach polityki UE, także za pomocą klauzuli horyzontalnej (art. 9 TFUE).

⁽¹⁾ Dz.U. C 440 z 6.12.2018, s. 28, pkt 3.3.

Uzasadnienie

Jeżeli celem jest poszanowanie różnorodności systemów społecznych państw członkowskich, nie można wymagać ogólnych lub wspólnych norm.

Wynik głosowania

Za	48
Przeciw	120
Wstrzymało się	4

Punkt 2.6.6

Zmienić

2.6.6. Wdrożenie Filaru ma wywołać pozytywną konwergencję w zakresie zatrudnienia i sytuacji społecznej, poprawę i dostosowanie warunków socjalnych i warunków na rynku pracy dla europejskich pracowników i obywateli Unii, poprawę i stworzenie niezawodnych, zrównoważonych i skutecznych systemów ochrony socjalnej⁽¹⁾ oraz nowoczesnych, uzasadnionych naukowo i poddawanych ocenie jakościowej usług społecznych i zdrowotnych, zwłaszcza usług publicznych i niekomercyjnych, służących zapewnieniu sprawiedliwych warunków pracy, przy jednoczesnym stworzeniu ~~ustalenie minimalnych standardów zwalczania dumpingu socjalnego, a także stworzenie~~ równych szans dla właściwie funkcjonujących gospodarek, zatrudnienia i zrównoważonych przedsiębiorstw, ~~przy jednoczesnym~~ zwiększeniu zaufania obywateli do UE. Strategie polityki społecznej powinny uwzględniać interesy MSP oraz sprawiedliwe wobec nich warunki rynkowe. Istotne jest ustanowienie i zatwierdzenie podstawowych standardów dotyczących usług świadczonych w interesie ogólnym, takich jak mieszkalnictwo, woda i usługi społeczne, a spełnienie tych standardów powinno być regularnie weryfikowane, w tym przez niezależne podmioty oceniające (instytuty badawcze, akademie itp.), które mogą uzyskać wsparcie finansowe i których sprawozdania mogą być podawane do wiadomości publicznej. W pierwszej kolejności należy zająć się podstawowymi potrzebami obywateli i słabszych grup społecznych ~~oraz niebezpiecznymi nierównościami w zakresie możliwości, dochodów i poziomu dobrobytu w państwach członkowskich i między nimi. Wszystkie państwa członkowskie powinny promować włączenie społeczne oparte na równych szansach i sprawiedliwych warunkach życia.~~

(¹) Dz.U. C 13 z 15.1.2016, s. 40.

Uzasadnienie

Wdrożenie Europejskiego filaru praw socjalnych powinno doprowadzić do pozytywnej konwergencji w zakresie zatrudnienia i sytuacji społecznej, ponieważ to osiągnięte wyniki decydują o tym, czy wybór danych strategii politycznych był trafny. Jak stwierdzono w preambule do Europejskiego filara praw socjalnych (pkt 12): „Europejski filar praw socjalnych ma służyć jako przewodnik ku osiągnięciu pozytywnych wyników w zakresie zatrudnienia i sytuacji społecznej w odpowiedzi na obecne i przyszłe wyzwania”. Ponadto w tekście opinii należy wspomnieć nie tylko o poprawie warunków społecznych i warunków pracy, ale także o ich dostosowaniu, gdyż może się okazać konieczne wskutek zmian zachodzących w naszym społeczeństwie i życiu zawodowym. Systemy zabezpieczenia społecznego muszą być nie tylko wiarygodne i skuteczne, ale również zrównoważone.

W Europejskim filarze praw socjalnych nie chodzi o ustalenie minimalnych standardów zwalczania dumpingu socjalnego, stąd też tę część należy skreślić.

Wykaz kwestii, które należy uwzględnić w sposób priorytetowy, nie powinien obejmować zagadnień nieobjętych zasadami Europejskiego filaru praw socjalnych (takich jak rozbieżności w poziomie zamożności i dochodów w obrębie państw członkowskich lub pomiędzy nimi).

Wynik głosowania

Za	53
Przeciw	115
Wstrzymało się	3

Punkt 2.6.7

Zmienić

2.6.7. Szczególną uwagę należy zwrócić na odmienne znaczenie negocjacji zbiorowych na szczeblu krajowym oraz układów zbiorowych, które mogą przewidywać przepisy lub stanowić dla nich alternatywę dzięki regulowaniu konkretnych aspektów rynku pracy i stosunków pracy. W ten sposób partnerzy społeczni mogą uczestniczyć w procesie wdrażania, ~~udowadniając, że ich działania będą mogły doprowadzić do takich samych skutków prawnych.~~ W niektórych państwach członkowskich procesy negocjacji zbiorowych albo w ogóle nie są zorganizowane, albo ich zasięg jest bardzo mały, w związku z czym utrzymują się dysproporcje w przyznawaniu praw socjalnych zawartych w Europejskim filarze praw socjalnych. ~~W takich przypadkach należy interweniować za pomocą środków prawnych. Zatem EKES zachęca państwa członkowskie do wzmocnienia zdolności krajowych partnerów społecznych.~~

Uzasadnienie

Proponujemy skreślić końcówkę drugiego zdania, gdyż nie jest jasne, co oznacza „doprowadzenie do takich samych skutków prawnych”. Systemy krajowe różnią się od siebie pod względem roli negocjacji zbiorowych i przepisów w regulowaniu rynku pracy, poziomu, na którym prowadzone są negocjacje (poziom międzysektorowy, sektorowy, zakładowy, pracowniczy, regionalny, zawodowy) oraz w zależności od wzajemnego powiązania negocjacji na różnych szczeblach [źródło: Eurofound].

Wynik głosowania

Za	59
Przeciw	114
Wstrzymało się	2

Punkt 2.6.8

Zmienić

2.6.8. W deklaracji czterostronnej „Nowy początek dialogu społecznego” zachęca się do rozwijania skutecznych negocjacji zbiorowych. Wspólne zaangażowanie partnerów społecznych we wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych znajduje odzwierciedlenie we wspólnym programie prac europejskich partnerów społecznych na lata 2019–2021, który zostanie wdrożony również na szczeblu krajowym, przyczyniając się do krajowego procesu reform. Program prac na lata 2019–2021 obejmuje następujących sześć priorytetów: cyfryzacja; poprawa wydajności rynków pracy i systemów socjalnych; umiejętności; aspekty psychospołeczne i zagrożenia w miejscu pracy; budowanie zdolności na rzecz solidniejszego dialogu społecznego; gospodarka o obiegu zamkniętym będzie zawierać konkretne propozycje dotyczące zagadnień związanych z wdrażaniem Europejskiego filaru praw socjalnych, a mianowicie negocjacji na temat autonomicznej umowy ramowej w sprawie cyfryzacji, w tym możliwości i opcji podłączania się i rozłączania, a także kwestie poprawy wydajności rynków pracy i systemów socjalnych oraz rozwoju umiejętności (1).

(1) Europejski dialog społeczny, program prac na lata 2019–2021.

Uzasadnienie

Ważne jest, by tekst opinii był zgodny ze sformułowaniami stosowanymi w programie prac europejskich partnerów społecznych. (Np. w programie prac wspomina się o podłączeniu i odłączeniu w kontekście organizacji wspólnego seminarium informacyjnego, podczas którego przeanalizuje się różne doświadczenia.)

Wynik głosowania

Za	53
Przeciw	115
Wstrzymało się	6

Punkt 2.6.10

Zmienić

2.6.10. Komisja podjęła praktyczne środki w celu wdrożenia Filaru na szczeblu europejskim i opublikowała niedawno zaktualizowany arkusz informacyjny zawierający przyjęte do tej pory inicjatywy ustawodawcze i inicjatywy o charakterze nieustawodawczym (1). EKES stwierdził już, że jego zdaniem jasny plan działania powiązany z wdrażaniem Europejskiego filaru praw socjalnych pomógłby wzmocnić konwergencję i osiągnąć jego cele. ~~wzwał już do opracowania jasnego i skoordynowanego planu działania (2) określającego priorytety w zakresie wdrażania Filaru.~~

(1) https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/european_pillar_one_year_on.pdf

(2) Dz. U. C 81 z 2.3.2018, s. 145, pkt 8.3 i 1.3.

Uzasadnienie

Proponujemy zastosować to samo sformułowanie jak w opinii SOC/564.

Wynik głosowania

Za	50
Przeciw	113
Wstrzymało się	4

Punkt 2.6.11

Zmienić

2.6.11. Środki służące wdrażaniu Europejskiego filaru praw socjalnych powinny opierać się na naukowej analizie obecnej sytuacji prawnej i praktycznej w zakresie polityki społecznej i zdrowotnej w państwach członkowskich i na szczeblu UE oraz powinny angażować zainteresowane podmioty społeczne. ~~EKES mógłby odgrywać rolę podmiotu wspomagającego. EKES proponuje utworzenie forum polityki społecznej UE, ponieważ Unia musi zachęcać do potrzebującego stałego forum komunikacji, wymiany najlepszych praktyk, oceny, seminariów eksperckich, programów społecznych, zgodności z przepisami UE i państw członkowskich oraz projektów reform dla państw członkowskich i polityk unijnych. Ponieważ kwestia lepszego egzekwowania istniejących praw socjalnych nadal bywa problematyczna, Komisja i państwa członkowskie muszą poprawić zgodność z przepisami UE. Nowe forum powinno być ściśle powiązane z EKES-em i procesem europejskiego semestru.~~

Uzasadnienie

Nie jest jasne, co należy rozumieć przez odniesienie do utworzenia „forum polityki społecznej UE”. Nie ma potrzeby tworzenia nowych instrumentów czy platform, należy więc usunąć odniesienie do forum. Istotne są konsultacje i zaangażowanie odpowiednich zainteresowanych stron we wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych.

Wynik głosowania

Za	52
Przeciw	114
Wstrzymało się	3

Punkt 2.7.2

Zmienić

2.7.2. Negocjacje w sprawie kolejnych WRF powinny dążyć do zapewnienia odpowiedniego finansowania polityki zatrudnienia i polityki społecznej. Należy zmienić unijne zasady dotyczące budżetu i zadłużenia ⁽¹⁾, tak by możliwe było przestrzeganie praw podstawowych, a także realizowanie celów zapisanych w Traktatach i Europejskiego filaru praw socjalnych. Należy znaleźć odpowiednią równowagę między sprawnie funkcjonującą gospodarką, kontrolą zadłużenia i celami społecznymi. EKES wielokrotnie podkreślał ⁽²⁾ już wcześniej, że finansowanie wdrażania filaru socjalnego będzie również w dużej mierze zależę od środków dostępnych na szczeblu państw członkowskich. W tym celu konieczne będzie finansowanie z budżetów państwowych zarówno inwestycji, jak i bieżących kosztów działań w kolejnych latach. To zaś może być ograniczone zasadami UE dotyczącymi budżetu i zadłużenia ⁽³⁾. EKES zaznaczał już wielokrotnie, ⁽⁴⁾ że należy rozważyć sposoby zwiększenia dopuszczalnej w tych regułach elastyczności, na przykład dzięki złotej regule budżetowej, która pozwoliłaby realizować inwestycje publiczne o celu społecznym z myślą o osiągnięciu celów filaru socjalnego, przy jednoczesnym tworzeniu zrównoważonego wzrostu gospodarczego. Należy zwłaszcza rozważyć zwiększenie poziomu dochodów, wzmocnienie spójności społecznej i zapobieganie wykluczeniu grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, które w przeciwnym razie nie mogłyby w pełni uczestniczyć w życiu społeczeństwa, wzrost inwestycji publicznych w państwach członkowskich można także ułatwić dzięki złotej regule budżetowej, stosowanej w odniesieniu do inwestycji publicznych o celu społecznym. Zwiększenie poziomu dochodów, zrównoważony wzrost gospodarczy, większa spójność społeczna i zapobieganie wykluczeniu to cele, które należy łącznie wziąć pod uwagę. Można również wspierać zwiększanie inwestycji publicznych, szczególnie dzięki europejskim funduszom strukturalnym i inwestycyjnym, które można by bardziej jednoznacznie ukierunkować na cele Europejskiego filaru praw socjalnych ⁽⁵⁾. Odpowiednia polityka podatkowa ukierunkowana m.in. na skuteczne zwalczanie oszustw podatkowych, unikania opodatkowania i agresywnego planowania podatkowego powinna umożliwić znalezienie dodatkowych funduszy na finansowanie Europejskiego filaru praw socjalnych. Skuteczne wykorzystanie dodatkowych środków wymaga wdrożenia programów i planów działania dotyczących realizacji filaru socjalnego jako integralnej części europejskiego semestru, a w szczególności uwzględnienia go w krajowych programach reform i programach konwergencji ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. C 177 z 18.5.2016, s. 35.

⁽²⁾ Dz.U. C 227 z 28.6.2018, s. 1 pkt 1.8 i 3.6; Dz.U. C 327 z 12.11.2013, s. 11; Roczna analiza wzrostu gospodarczego na 2018 r., pkt 1.4, opinia jeszcze nieopublikowana; Dz.U. C 226 z 16.7.2014, s. 21 i Dz.U. C 262 z 25.7.2018, s. 1, pkt 3.14 oraz Dz.U. C 190 z 5.6.2019, s. 24, pkt 1.8.

⁽³⁾ Dz.U. C 177 z 18.5.2016, s. 35.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 227 z 28.6.2018, s. 1, pkt 1.6; Polityka gospodarcza w strefie euro (2018), pkt 1.8 i 3.6; OJ C 327, 12.11.2013, p. 11, pkt 1.4, Dz.U. C 226 z 16.7.2014, s. 21.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 262 z 25.7.2018, s. 1, pkt 1.5.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 262 z 25.7.2018, s. 1, pkt 1.6.

Uzasadnienie

Ważne jest, aby użyć dokładnego sformułowania w opinii, do której odnosi się tekst, a także, by odwołać się do stwierdzeń zawartych we wcześniejszych opiniach na temat wdrażania filaru jako części europejskiego semestru, aby tekst był lepiej wyważony.

Wynik głosowania

Za	55
Przeciw	112
Wstrzymało się	4

Punkt 2.8.4

Zmienić

2.8.4. W ramach nowego cyklu europejskiego semestru należy osiągnąć cele społeczne, poprzez kompleksowe monitorowanie monitorując braki w polityce społecznej, i zrekomensować nadmierny nacisk położony na wymogi polityki fiskalnej i makroekonomicznej. Tablica wskaźników społecznych powinna uwzględniać wszystkie prawa i zasady zapisane w Filarze i monitorować ich realizację, a także obejmować ulepszone i nowe wymierne wskaźniki. Takie wskaźniki, oprócz statystyk, mogą dotyczyć faktycznego dostępu do wysokiej jakości usług społecznych, rzeczywiste egzekwowanie praw socjalnych, integracji społecznej i zawodowej migrantów, zasięgu negocjacji zbiorowych, udziału podmiotów społecznych w procesie europejskiego semestru oraz dostępu do programów przygotowania zawodowego i wysokiej jakości szkolnictwa wyższego. Komisja powinna monitorować wdrażanie krajowych planów reform w ścisłej współpracy z partnerami społecznymi i odpowiednimi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i tym samym promować zalecenia dla poszczególnych krajów. Należy zapewnić odpowiednią liczbę i strukturę zaleceń, które powinny służyć monitorowaniu postępów w realizacji priorytetów wskazanych w planie działania.

Uzasadnienie

Nie jest konieczne mówienie o „nowym” europejskim semestrze, ponieważ europejski semestr został wprowadzony już w 2010 r. Ponadto nie ma potrzeby dążenia do „nowego” europejskiego semestru, a wszystkie wysiłki powinny koncentrować się na zapewnieniu skutecznego i zorientowanego na wyniki funkcjonowania europejskiego semestru. Należy raczej odnieść się do nowego cyklu europejskiego semestru. Europejskiemu filarowi praw socjalnych towarzyszy „tablica wyników społecznych”, która śledzi tendencje i wyniki w państwach UE w trzech obszarach związanych z zasadami w ramach filaru. Tablicę wskaźników społecznych uwzględnia się w europejskim semestrze na rzecz koordynacji polityki gospodarczej i służy ona do oceny postępów na drodze do uzyskania oceny AAA dla polityki społecznej w całej UE. Oznacza to, że prowadzone jest kompleksowe monitorowanie.

Wynik głosowania

Za	49
Przeciw	117
Wstrzymało się	4

Nowy punkt przed obecnym pkt 3.1

Dodać nowy punkt przed pkt 3.1

EKES już stwierdził w odnośnej opinii ⁽¹⁾, że filar może stanowić dobrą okazję do wykazania, że UE nadal jest w stanie w razie potrzeby odpowiednio zareagować na wyzwania, z jakimi borykają się zwykli ludzie, przy jednoczesnym pełnym poszanowaniu podziału kompetencji i zasady pomocniczości.

⁽¹⁾ Dz.U. C 125 z 21.4.2017, s. 10.

Uzasadnienie

Zdanie to określa, co należy mieć na uwadze w odniesieniu do wdrażania europejskiego filaru praw socjalnych i kolejnych kroków: europejski filar praw socjalnych może stanowić dobrą okazję do wykazania, że UE jest w stanie zapewnić w razie potrzeby właściwą odpowiedź. Jednocześnie podkreśla się znaczenie pełnego poszanowania podziału kompetencji i zasady pomocniczości.

Wynik głosowania

Za	50
Przeciw	114
Wstrzymało się	4

Pierwszy nowy punkt po obecnym pkt 3.1

Dodać pierwszy nowy punkt po pkt 3.1

Niezbędna jest synergia między unijną a krajową polityką społeczną oraz działaniami społecznymi. Ponieważ model społeczny UE opiera się na różnych modelach krajowych, które należy zachować, UE musi respektować kompetencje krajowe i różnorodność systemów społecznych państw członkowskich, które opierają się na głęboko zakorzenionych wyborach politycznych i modelach społecznych. Głównym zadaniem UE powinno być zatem zapewnienie możliwie najlepszych warunków dla państw członkowskich i partnerów społecznych oraz wspieranie ich w ich wysiłkach na rzecz wprowadzenia określonych reform.

Uzasadnienie

Konieczne jest podkreślenie wagi synergii między unijną a krajową polityką społeczną oraz działaniami społecznymi również w tekście konkluzji i zaleceń. W preambule Europejskiego filaru praw socjalnych stwierdza się jasno: „Realizacja Europejskiego filaru praw socjalnych stanowi wspólne polityczne zobowiązanie i odpowiedzialność”. Ponadto w preambule zawarte jest wyraźne odniesienie do respektowania podziału kompetencji i należytego uwzględnienia różnych środowisk społeczno-gospodarczych oraz różnorodności systemów krajowych, w tym roli partnerów społecznych, zgodnie z zasadami pomocniczości i proporcjonalności.

Wynik głosowania

Za	45
Przeciw	116
Wstrzymało się	4

Punkt 3.2.2

Zmienić

3.2.2. Podczas wdrażania dyrektywy w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym należy zwrócić szczególną uwagę na rozsądne, przystępne i sprawiedliwe rozwiązania dotyczące odpowiednich rekompensat dla pracowników korzystających z urlopu rodzicielskiego oraz na elastyczne warunki pracy dostosowane do potrzeb miejsca pracy, a także rozważyć dokonanie przeglądu celów barcelońskich. Aby wesprzeć rodziny, należy również pamiętać o przystępnych cenowo usługach w zakresie opieki nad dziećmi i innymi osobami.

Uzasadnienie

Rozwiązania przyjęte w państwach członkowskich przy wdrażaniu dyrektywy w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym w odniesieniu do odpowiednio wynagradzanego pracownika korzystającego z urlopu rodzicielskiego muszą być również przystępne cenowo. Wszelkie rozwiązania dotyczące elastycznych warunków pracy muszą uwzględniać również potrzeby miejsca pracy.

Ponieważ Rada Europejska wyznaczyła cele barcelońskie (w 2002 r.), ich ewentualny przegląd nie jest związany z wdrażaniem dyrektywy w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w związku z czym należy skreślić tę część.

Wynik głosowania

Za	49
Przeciw	109
Wstrzymało się	5

Punkt 3.2.3

Zmienić

3.2.3. EKES wezwał do opracowania zintegrowanej strategii na rzecz równości płci⁽¹⁾. W świetle wspólnej deklaracji ministrów europejskich w sprawie równouprawnienia płci⁽²⁾ EKES wzywa do wyeliminowania nieuzasadnionego zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć⁽³⁾. W szczególności należy zająć się potrzebami MŚP, aby uniknąć nadmiernych obciążeń administracyjnych.

⁽¹⁾ Dz.U. C 240 z 16.7.2019, s. 3, pkt 1.3.

⁽²⁾ Wspólna deklaracja „Równouprawnienie płci jako priorytet Unii Europejskiej dziś i w przyszłości” podpisana przy okazji nieformalnego posiedzenia ministrów ds. równouprawnienia płci, które odbyło się 12 października 2018 r. w Wiedniu.

⁽³⁾ Dz.U. C 110 z 22.3.2019, s. 26, pkt 3.1.1. i 3.1.3.

Uzasadnienie

To uzupełnienie czyni tekst bardziej precyzyjnym. Środki mające na celu zwalczanie zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć muszą być ukierunkowane na zwalczanie nieuzasadnionych różnic w wynagrodzeniu.

Wynik głosowania

Za	45
Przeciw	114
Wstrzymało się	5

Punkt 3.2.5

Zmienić

3.2.5 EKES ponownie podkreśla, że udział w rynku pracy i jakość pracy może się poprawić dzięki zwiększonym inwestycjom w aktywną politykę rynku pracy i poprzez ustanowienie wspólnych standardów skutecznego funkcjonowania publicznych służb zatrudnienia⁽¹⁾. Dotyczy to także nienastawionych na zys usług w zakresie zatrudnienia, których celem jest skrócenie okresu przejściowego, wykorzystanie nabytych umiejętności, wspieranie większej liczby różnorodnych ścieżek kariery i krzewienie trwałych miejsc pracy stabilnego zatrudnienia⁽²⁾. Walka z bezrobociem długotrwałym, integracja imigrantów na rynku pracy oraz reintegracja zniechęconych bezrobotnych to kolejny kluczowy obszar polityki wymagający pilnych ukierunkowanych środków, które mogą obejmować prawo pracowników do otrzymania wsparcia w wsparcie dla pracowników przy poszukiwaniu pracy, szkoleniu i przekwalifikowywaniu się.

⁽¹⁾ EKES przyjął odrębną opinię w sprawie publicznych służb zatrudnienia, Dz.U. C 353 z 18.10.2019, s. 46.

⁽²⁾ Dz.U. C 353 z 18.10.2019, s. 46.

Uzasadnienie

Pierwsza zmiana wynika z tekstu cytowanej opinii. Jeżeli chodzi o pilne ukierunkowane działania, lepiej jest sformułować je w sposób aktywny. Chodzi o zapewnienie wsparcia pracownikom w poszukiwaniu pracy, szkolenia i przekwalifikowaniu się, a nie o sformułowanie „prawa”.

Wynik głosowania

Za	47
Przeciw	110
Wstrzymało się	2

Punkt 3.2.6

Zmienić

W programie UE powinno znaleźć się zapewnienie wszystkim ~~dostępu~~ ~~prawa~~ do uczenia się przez całe życie ⁽¹⁾. Należy w dalszym ciągu rozwijać krajowe systemy kształcenia, szkolenia i przygotowania zawodowego, ze szczególnym zaakcentowaniem dziedzin STEM (nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki) oraz rozwijaniem dualnego systemu kształcenia, co umożliwi lepsze dostosowanie do potrzeb rynku pracy.

⁽¹⁾ Dz.U. C 237 z 6.7.2018, s. 8, pkt 4.10.

Uzasadnienie

Powinniśmy skupić się na promowaniu polityk, które zapewniają wszystkim dostęp do uczenia się przez całe życie. Ponadto, o ile wspomniana opinia odnosi się do znaczenia uczenia się przez całe życie i promowania uczestnictwa w uczeniu się przez całe życie, o tyle nie wydaje się, by prawo do uczenia się przez całe życie znalazło się w programie UE.

Wynik głosowania

Za	48
Przeciw	116
Wstrzymało się	2

Punkt 3.3.1

Zmienić

3.3.1 W perspektywie krótkoterminowej należy położyć nacisk na monitorowanie wdrażania zmienionej dyrektywy w sprawie delegowania pracowników, ~~w której zapewnia się ochronę delegowanych pracowników w okresie ich delegowania, w kontekście świadczenia usług, potwierdzającej zasadę równego traktowania,~~ oraz dyrektywy o przejrzystych i przewidywalnych warunkach pracy, ustalającej minimalne prawa w odniesieniu do wszystkich stosunków pracy, a także na ustanowienie Europejskiego Urzędu ds. Pracy, którego celem jest poprawa egzekwowania dorobku prawnego UE i skuteczności inspekcji pracy.

Uzasadnienie

Nowe sformułowanie, aby wskazać na cel dyrektywy o delegowaniu pracowników.

Wynik głosowania

Za	43
Przeciw	118
Wstrzymało się	2

Punkt 3.3.2

Zmienić

3.3.2. EKES ~~zachęca do zapewniania zaleca wzmocnienie~~ udziału pracowników w zarządzaniu przedsiębiorstwami, zwłaszcza ~~z myślą o ogólnym celu zwiększenia wydajności i wspierania wprowadzania nowych technologii i wykorzystania ich wpływu po to by zwiększyć wydajność, optymalnie wprowadzać nowe technologie i wykorzystać wpływ~~ na organizację pracy i umiejętności pracowników. W tym kontekście z niecierpliwością oczekuje na wyniki negocjacji między europejskimi partnerami społecznymi na temat umowy ramowej w sprawie cyfryzacji.

Uzasadnienie

Proponowane zmiany mają na celu podkreślenie znaczenia zaangażowania pracowników w odniesieniu do wspierania wprowadzania nowych technologii.

Wynik głosowania

Za	46
Przeciw	118
Wstrzymało się	4

Punkt 3.3.3

Zmienić

3.3.3. EKES popiera opracowanie – w ramach dialogu społecznego na odpowiednim szczeblu krajowym i europejskim – właściwych środków w zakresie sprawiedliwej transformacji obejmujących ~~z jednej strony instrumenty i działania na rzecz ułatwiania zmian oraz z drugiej strony odpowiedniej zarządzania, zmiany i wprowadzenia minimalnej~~ ochrony w przypadku reorganizacji miejsc pracy lub zwolnień grupowych wynikających z przemian (technologicznych, demograficznych bądź związanych z globalizacją, zmianą klimatu czy gospodarką o obiegu zamkniętym), w tym ~~wsparcia dla negocjacji zbiorowych w tym prawo do udziału w negocjacjach zbiorowych w celu przewidywania zmian i zapewnienia wsparcia~~ pracowników dotkniętym zwolnieniami (~~zmiana dyrektywy w sprawie zwolnień grupowych⁽⁺⁾~~). EKES oczekuje również na przyjęcie przez współprodawców Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji.

(+) Dyrektywa Rady nr 98/59/WE z dnia 20 lipca 1998 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do zwolnień grupowych.

Uzasadnienie

Należy usunąć odniesienia do „prawa do udziału w negocjacjach zbiorowych” i „zmian w dyrektywie w sprawie zwolnień zbiorowych”, ponieważ wszelkie opinie EKES-u na temat wdrażania europejskiego filaru praw socjalnych powinny być powiązane ze wskazaniem kwestii, które państwa członkowskie powinny brać pod uwagę w swoich wysiłkach na rzecz rozwijania swoich rynków pracy lub systemów zabezpieczenia społecznego.

Wynik głosowania

Za	49
Przeciw	109
Wstrzymało się	1

Punkt 3.3.4

Zmienić

3.3.4. Udział pracowników w ładzie korporacyjnym jako część ich prawa do informacji i konsultacji powinien zostać ~~oceniony w świetle dostosowany do nowych ram prawnych dotyczących informacji niefinansowych⁽¹⁾. Dodatkowym celem jest kwestia rozwiązania problemu niezbędnej należytej staranności w zakresie wymogów dotyczących odpowiedzialności przedsiębiorstw.~~

(1) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/95/UE z dnia 22 października 2014 r. zmieniająca dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji niefinansowych i informacji dotyczących różnorodności przez niektóre duże jednostki oraz grupy

Uzasadnienie

Zaproponowano zmianę w celu utrzymania tekstu na bardziej ogólnym poziomie. Zbyt wcześnie jest, by mówić o dostosowaniu nowych ram prawnych dotyczących informacji niefinansowych.

Wynik głosowania

Za	49
Przeciw	114
Wstrzymało się	1

Punkt 3.3.5

Zmienić

3.3.5. EKES uważa za przydatne ustalenie poziomów odniesienia, które pomogą w ocenie adekwatności niskich płac, aby zapobiec ubóstwu wśród pracowników, w tym dzięki promowaniu analizy i wymiany dobrych praktyk za pomocą dostępnych procesów wzajemnego uczenia się ~~oraz poprzez wprowadzenie wspólnych standardów w celu określenia przejrzystych i przewidywalnych płac minimalnych, tam gdzie takie płace istnieją i jeżeli chcą tego partnerzy społeczni.~~

Uzasadnienie

Wprowadzenie wspólnych standardów w celu określenia płac minimalnych nie jest pożądane ani dopuszczalne, ponieważ wynegocjowania muszą być przedmiotem dyskusji na szczeblu krajowym.

Wynik głosowania

Za	51
Przeciw	114
Wstrzymało się	2

Punkt 3.4.6

Zmienić

3.4.6. Pilnie potrzebna jest również poprawa zdolności państw członkowskich w zakresie uruchamiania transferów socjalnych lub innych środków w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb osób od momentu urodzenia do wieku podeszłego. Wiąże się to z koniecznością:

- ~~wspierania i wzmacniania również na szczeblu europejskim wysiłków państw członkowskich na rzecz utworzenia i aktualizowania systemów przyjęcia europejskiej dyrektywy ramowej w sprawie dochodu minimalnego w celu ograniczenia ubóstwa i wspierania rynku pracy sprzyjającego włączeniu społecznemu⁽¹⁾;~~
- ~~zbadania możliwości ustalenia opracowania wspólnych zasad minimalnych norm w dziedzinie ubezpieczenia od bezrobocia w państwach członkowskich UE⁽²⁾;~~
- zapewnienia dostępu osobom z niepełnosprawnościami do funkcji społecznych i politycznych;
- dokonania przeglądu formuły „koszty związane ze starzeniem się społeczeństwa” i przekształcenia jej w koncepcję „godnego starzenia się”, która w centrum zarządzania gospodarczego umieszcza adekwatność emerytur, usług zdrowotnych i opieki długoterminowej, nie pomijając przy tym kwestii stabilności systemów emerytalnych;
- stworzenia specjalnych programów dotyczących mieszkalnictwa publicznego i dostępności mieszkań z korzyścią dla gospodarstw domowych o niskich dochodach;
- inwestowania w placówki opieki nad dziećmi – bezpośrednio z myślą o dzieciach i młodzieży w niekorzystnej sytuacji. EKES z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji i Parlamentu Europejskiego dotyczący wprowadzenia gwarancji dla dzieci;
- ~~stworzenia autentycznej europejskiej przestrzeni uczenia się, wraz z ułatwieniem zapewnienia dostępu do wysokiej jakości edukacji dla wszystkich oraz rozszerzenie gwarancji dla młodzieży~~

⁽¹⁾ Dz.U. C 190 z 5.6.2019, s. 1.

⁽²⁾ ~~EKES przygotowuje opinię SOC/583 w sprawie wspólnych minimalnych norm w dziedzinie ubezpieczenia od utraty pracy w państwach członkowskich UE.~~

Uzasadnienie

Jako że europejski filar praw socjalnych ma na celu ukierunkowanie państw członkowskich na rozwój ich systemów zabezpieczenia społecznego, powinno to być punktem odniesienia w punkcie dotyczącym dochodu minimalnego. Ponadto omawiana opinia zawiera jako załącznik kontropinię wyrażającą odmienne zdanie.

Ponieważ nie ma konkretnego wniosku Komisji w sprawie gwarancji dla dzieci, wyrażenie poparcia dla tej gwarancji jest przedwczesne.

Należy również wspomnieć o potrzebie stworzenia prawdziwego europejskiego obszaru uczenia się.

Wynik głosowania

Za	51
Przeciw	112
Wstrzymało się	2

Punkt 1.1

Zmienić

1.1. Uważając, że „realistyczna przyszłość Unii Europejskiej może opierać się wyłącznie na powiązaniu solidnej podstawy gospodarczej z silnym wymiarem społecznym”⁽¹⁾, EKES konsekwentnie opowiada się za pozytywną konwergencją społeczno-gospodarczą w zakresie zatrudnienia i wyników społecznych i skuteczniejszą polityką społeczną zarówno na szczeblu UE, jak i na szczeblu państw członkowskich⁽²⁾. Należy również wzmacniać i uaktualniać europejski model społeczny jako punkt odniesienia na poziomie międzynarodowym. Skuteczne wdrożenie Europejskiego filaru praw socjalnych z 2017 r. potwierdzi wspólne zaangażowanie na rzecz europejskiego modelu społecznego w ramach nowej strategii sprzyjającej włączeniu społecznemu.

⁽¹⁾ Dz. U. C 81 z 2.3.2018, s. 145, pkt 1.2 i 2.2.

⁽²⁾ Przykładowo w opiniach: Dz.U. C 13 z 15.1.2016, s. 40; Dz.U. C 81 z 2.3.2018, s. 145; Dz.U. C 440 z 6.12.2018, s. 135.

Uzasadnienie

Dla silnego wymiaru społecznego istotna jest pozytywna konwergencja w zakresie zatrudnienia i wyników społecznych, ponieważ to właśnie rezultaty decydują o tym, czy wybory polityczne były słuszne. Zostało to również wyjaśnione w preambule do Europejskiego filaru praw socjalnych: w pkt 12 stwierdza się, że „Europejski filar praw socjalnych ma służyć jako przewodnik ku osiągnięciu pozytywnych wyników w zakresie zatrudnienia i sytuacji społecznej w odpowiedzi na obecne i przyszłe wyzwania”.

Wynik głosowania

Za	47
Przeciw	116
Wstrzymało się	1

Punkt 1.3

Skreślić obecny punkt

1.3. ~~W odpowiednich obszarach prawodawstwa europejskiego należy ustanowić ramy zawierające ogólne wspólne normy respektujące specyfikę krajową i systemy socjalne oraz uznające skuteczne i wykonalne prawa socjalne dla obywateli na szczeblu unijnym i krajowym. Cele Filaru powinny być przestrzegane we wszystkich obszarach polityki UE dzięki klauzuli horyzontalnej⁽⁴⁾.~~

⁽⁴⁾ Art. 9 TFUE.

Uzasadnienie

Zostanie przedstawione ustnie.

Wynik głosowania

Za	48
Przeciw	123
Wstrzymało się	5

Punkt 1.3

Zmienić

1.3 W odpowiednich obszarach prawodawstwa europejskiego należy ustanowić ramy mające na celu opracowanie wykonalnych norm, respektujących zawierające ogólne wspólne normy respektujące specyfikę krajową i systemy socjalne oraz uznających uznające skuteczne i wykonalne prawa socjalne dla obywateli na szczeblu unijnym i krajowym. Cele Filaru powinny być przestrzegane we wszystkich obszarach polityki UE dzięki klauzuli horyzontalnej⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Art. 9 TFUE.

Uzasadnienie

Jeżeli celem jest poszanowanie różnorodności systemów społecznych państw członkowskich, nie można wymagać ogólnych lub wspólnych norm.

Wynik głosowania

Za	48
Przeciw	120
Wstrzymało się	4

Punkt 1.4

Zmienić

1.4. Europejski filar praw socjalnych jest obecnie wdrażany za pomocą środków ustawodawczych i nieustawodawczych, poprzez specjalne finansowanie oraz zmiany w procesie europejskiego semestru. Środki te mają pobudzać pozytywną konwergencję w zakresie zatrudnienia i wyników społecznych oraz umożliwiać stworzenie realistycznych, ustanawiając minimalne standardy socjalne w celu stworzenia wspólnych równych warunków działania.

Uzasadnienie

Wdrożenie Europejskiego filaru praw socjalnych powinno doprowadzić do pozytywnej konwergencji w zakresie zatrudnienia i sytuacji społecznej, ponieważ to osiągnięte wyniki decydują o tym, czy wybór danych strategii politycznych był trafny. Zostało to również wyjaśnione w preambule do Europejskiego filaru praw socjalnych: w pkt 12 stwierdza się, że „Europejski filar praw socjalnych ma służyć jako przewodnik ku osiągnięciu pozytywnych wyników w zakresie zatrudnienia i sytuacji społecznej w odpowiedzi na obecne i przyszłe wyzwania”.

Wynik głosowania

Za	47
Przeciw	116
Wstrzymało się	1

Nowy punkt po obecnym pkt 1.4

Dodać nowy punkt po obecnym pkt 1.4

Podstawowym założeniem musi być to, że kwestie, które nie mają wyraźnego wymiaru ponadnarodowego, muszą być rozpatrywane na szczeblu krajowym. Główną rolą UE powinno być dostarczanie państwom członkowskim i partnerom społecznym zachęt, informacji i wiedzy fachowej, by umożliwić im opracowanie, wdrażanie i ocenę polityk będących odpowiedzią na pojawiające się wyzwania strukturalne związane z rynkiem pracy.

Uzasadnienie

Zostanie przedstawione ustnie.

Wynik głosowania

Za	49
Przeciw	113
Wstrzymało się	3

Nowy punkt po obecnym pkt 1.4

Dodać nowy punkt po obecnym pkt 1.4

Niezbędna jest synergia między unijną a krajową polityką społeczną oraz działaniami społecznymi. Ponieważ model społeczny UE opiera się na różnych modelach krajowych, które należy zachować, UE musi respektować kompetencje krajowe i różnorodność systemów społecznych państw członkowskich, które opierają się na głęboko zakorzenionych wyborach politycznych i modelach społecznych. Głównym zadaniem UE powinno być zatem zapewnienie możliwie najlepszych warunków dla państw członkowskich i partnerów społecznych oraz wspieranie ich w ich wysiłkach na rzecz wprowadzenia określonych reform.

Uzasadnienie

Konieczne jest podkreślenie wagi synergii między unijną a krajową polityką społeczną oraz działaniami społecznymi również w tekście konkluzji i zaleceń. W preambule Europejskiego filaru praw socjalnych stwierdza się jasno: „Realizacja Europejskiego filaru praw socjalnych stanowi wspólne polityczne zobowiązanie i odpowiedzialność”. Ponadto w preambule zawarte jest wyraźne odniesienie do respektowania podziału kompetencji i należytego uwzględnienia różnych środowisk społeczno-gospodarczych oraz różnorodności systemów krajowych, w tym roli partnerów społecznych, zgodnie z zasadami pomocniczości i proporcjonalności.

Wynik głosowania

Za	45
Przeciw	116
Wstrzymało się	4

Punkt 1.7

Zmienić

1.7. Wdrożenie Europejskiego filaru praw socjalnych wymaga solidnej podstawy budżetowej i inwestycji na szczeblu UE i państw członkowskich poprzez odpowiednie finansowanie w ramach wieloletnich ram finansowych (WRF), poprzez wprowadzenie „złotej reguły” dla inwestycji publicznych o celu społecznym oraz poprzez europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne (ESI), które mogą być wyraźniej ukierunkowane na Europejski filar praw socjalnych i odpowiednie polityki podatkowe⁽¹⁾. Jak EKES wcześniej podkreślał, finansowanie wdrażania filaru socjalnego będzie również w dużej mierze zależeć od środków dostępnych na szczeblu państw członkowskich. W tym celu konieczne będzie finansowanie z budżetów państwowych zarówno inwestycji, jak i bieżących kosztów działań w kolejnych latach. To zaś może być ograniczone zasadami UE dotyczącymi budżetu i zadłużenia. Jak już EKES wielokrotnie podkreślał, należy zastanowić się nad sposobami zwiększenia elastyczności dozwolonej w tych ramach, na przykład za pomocą tzw. złotej reguły budżetowej, która pozwoliłaby na realizację inwestycji publicznych o celu społecznym z myślą o osiągnięciu celów filaru socjalnego⁽²⁾.

⁽¹⁾ Dz. U. C 262 z 25.7.2018, s. 1, pkt 1.5 i 1.6.

⁽²⁾ Dz. U. C 262 z 25.7.2018, s. 1, pkt 3.1.4 (i zawarte w nim odesłania).

Uzasadnienie

Ważne jest, aby w tekście wykorzystano dokładne sformułowania, o których mowa w opinii, aby zapewnić lepszą równowagę w tekście.

Wynik głosowania

Za	55
Przeciw	112
Wstrzymało się	4

Punkt 1.9

Zmienić

1.9. Poprzez nowy proces cykl europejskiego semestru należy osiągnąć cele społeczne w ramach kompleksowego monitorowania przeprowadzanego jako część procedury, monitorując braki w równowadze społecznej. Ponadto trzeba wprowadzić nowe i wymierne wskaźniki wraz z ukierunkowanymi zaleceniami dla poszczególnych krajów.

Uzasadnienie

Zbędne jest mówienie o „nowym” europejskim semestrze, gdyż został wprowadzony już w 2010 r. Należy raczej odnieść się do nowego cyklu europejskiego semestru. Ponadto nie ma potrzeby dążenia do „nowego” europejskiego semestru, gdyż wszystkie wysiłki powinny koncentrować się na zapewnieniu skutecznego i ukierunkowanego na wyniki funkcjonowania istniejącego europejskiego semestru. Do Europejskiego filaru praw socjalnych dołączono tablicę wskaźników społecznych, która śledzi tendencje i wyniki w państwach UE w trzech obszarach związanych z zasadami filaru. Tablicę wskaźników społecznych uwzględnia się w europejskim semestrze na rzecz koordynacji polityki gospodarczej i służy ona do oceny postępów na drodze do uzyskania oceny AAA dla polityki społecznej w całej UE. Oznacza to, że prowadzone jest kompleksowe monitorowanie.

Wynik głosowania

Za	49
Przeciw	117
Wstrzymało się	4

Punkt 1.10

Zmienić

1.10. Należy propagować regularne monitorowanie wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych oraz regularne obowiązkowe konsultacje z podmiotami społecznymi – przy ewentualnym wsparciu ze strony EKES-u. EKES proponuje utworzenie forum polityki społecznej UE powiązanego z procesem europejskiego semestru.

Uzasadnienie

Znaczenie słowa „obowiązkowe” nie jest jasne w tym kontekście i należy je zastąpić słowem „regularne”. Nie jest jasne, co należy rozumieć przez odniesienie do utworzenia „forum polityki społecznej UE”. Nie ma potrzeby tworzenia nowych instrumentów czy platform, dlatego lepiej skreślić fragment o tworzeniu nowego forum. Istotne są konsultacje i zaangażowanie odpowiednich zainteresowanych stron we wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych.

Wynik głosowania

Za	52
Przeciw	114
Wstrzymało się	3

Punkt 1.11

Zmienić

1.11. EKES stwierdził już, że jego zdaniem jasny plan działania powiązany z wdrażaniem Europejskiego filaru praw socjalnych pomógłby wzmocnić konwergencję i osiągnąć jego cele ⁽¹⁾. EKES wezwał także do już do opracowania jasnego i skoordynowanego planu działania określającego priorytety w zakresie wdrażania Filaru oraz egzekwowania istniejących praw i standardów socjalnych i zasad. W pierwszej kolejności należy zająć się podstawowymi potrzebami i prawami grup społecznych znajdujących się w trudnej sytuacji, dysproporcjami w poziomie szans, dochodów i majątku w obrębie poszczególnych państw członkowskich i pomiędzy nimi, politykami na rzecz włączenia społecznego i odpowiednimi warunkami dla usług publicznych i niekomercyjnych oraz dla przedsiębiorstw społecznych.

⁽¹⁾ Dz.U. C 81 z 2.3.2018, s. 145, pkt 8.3.

Uzasadnienie

Proponujemy użycie dokładnego brzmienia opinii SOC/564. Wykaz kwestii, które należy uwzględnić w sposób priorytetowy, nie powinien obejmować zagadnień nieobjętych zasadami Europejskiego filaru praw socjalnych (takich jak rozbieżności w poziomie zamożności i dochodów w obrębie państw członkowskich lub pomiędzy nimi).

Wynik głosowania

Za	50
Przeciw	113
Wstrzymało się	4